

Državni izpitni center

M 2 3 1 2 3 2 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

MADŽARŠČINA KOT DRUGI JEZIK

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 12. junij 2023

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

1. FELADATLAP

A) Szövegértés

1.1. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1.1.	1	♦ a Gourmet Fesztivál kapcsán	Vagy ugyanez másképpen.
1.1.2.	1	♦ nem volt hagyománya a gasztronómiának	Vagy ugyanez másképpen.
1.1.3.	1	♦ néhány hónappal korábban	Vagy ugyanez másképpen.
1.1.4.	1	♦ Mert mindig csak második lett.	Vagy ugyanez másképpen.
1.1.5.	1	♦ Mert a barátja szülei rájuk hagyták a Hiša Franko éttermet.	Vagy ugyanez másképpen.
1.1.6.	2	♦ Kipróbálta Európa legjobb éttermeit/tapasztalatokat gyűjtött, könyveket olvasott, konferenciákra járt, új ételeket próbált ki.	Vagy ugyanez másképpen. Három elemért 2 pont, 2 elemért 1 pont adható.
1.1.7.	2	♦ A kertben termesztett zöldségeket és fűszereket használják fel a konyhán; az ételek szezonálisak és frissek; a hangsúly az összetevőkön van; az alapanyagok a környékről származnak; az ízek bátrak.	Vagy ugyanez másképpen. A négy elem közül bármelyik 1-1 pontot ér.
1.1.8.	1	♦ a 69./a hatvankilencedik	
1.1.9.	1	♦ Hirtelen megnőtt a foglalások/weboldaluk látogatóinak a száma.	Vagy ugyanez másképpen.
1.1.10.	1	♦ Mert a párjaiknak köszönhetően száz százalékban a munkájukra koncentrálhatnak./Mert a férfiaknak kevesebb szerepük van, mint a nőknek.	Vagy ugyanez másképpen.
Összesen	12		

1.2. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.2.1.	1	♦ 17	
1.2.2.	1	♦ Férjével Kobaridba költözött.	Vagy ugyanez másképpen.
1.2.3.	1	♦ 2016	
1.2.4.	1	♦ Budapest	
1.2.5.	1	♦ Nemzetközi tudományokat és diplomáciát tanult.	Vagy ugyanez másképpen.
1.2.6.	1	♦ Elnyerte a világ legjobb női séfje címet.	Vagy ugyanez másképpen.
Összesen	6		

2. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2.1.1.	1	♦ H	
2.1.2.	1	♦ I	
2.1.3.	1	♦ I	
2.1.4.	1	♦ I	
2.1.5.	1	♦ H	
2.1.6.	1	♦ H	
2.1.7.	1	♦ I	
2.1.8.	1	♦ H	
2.1.9.	1	♦ I	
2.1.10.	1	♦ H	
2.1.11.	1	♦ I	
2.1.12.	1	♦ H	
Összesen	12		

B) Nyelvismeret és nyelvhasználat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.	1	♦ évben	Minden helyes válasz 1-1 pont. Bármelyik válasz helyes.
	1	♦ arra	
	1	♦ együttműködést	
	1	♦ embereket	
	1	♦ könnyebben vagy könnyen	
	1	♦ Európában	
	1	♦ fordítóra	
	1	♦ versennyel	
	1	♦ kapcsolatba	
	1	♦ gondolataikat	
Összesen	10		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2.	1	♦ szeretne	Minden helyes válasz 1-1 pont. Bármelyik válasz helyes. Bármelyik válasz helyes. Bármelyik válasz helyes.
	1	♦ döntötték el	
	1	♦ tanulnának	
	1	♦ hozzák meg	
	1	♦ állítja vagy állította	
	1	♦ biztatja vagy biztatta	
	1	♦ válaszolta	
	1	♦ követik	
	1	♦ végzi el vagy végezi el	
	1	♦ szerepelnek	
Összesen	10		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
3.	1	♦ autómentes	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ Magyarországon	
	1	♦ tömegközlekedéssel	Bármelyik válasz helyes.
	1	♦ környezetbarát vagy környezetbarátabb	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
4.	1	♦ élő	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ együttműködve	
	1	♦ készíteni	
	1	♦ megváltozott	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
5.	1	♦ hiszen	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ ezért vagy így	Bármelyik válasz helyes.
	1	♦ így vagy ezért	Bármelyik válasz helyes.
	1	♦ és	
	1	♦ akkor	
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
6.	1	♦ B	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ B	
	1	♦ A	
	1	♦ D	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
7.	1	♦ C	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ A	
	1	♦ B	
	1	♦ D	
	1	♦ E	
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
8.	2	♦ A Ljubljana Nyári Fesztivál jelentősen hozzájárul a szlovén főváros kulturális életéhez.	Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a tartalmilag és nyelvileg helyes mondatokért adható meg. 3 súlyosabb helyesírási, ill. nyelvhelyességi hiba esetén levonunk 1-1 pontot.
	2	♦ A szervezők színházi előadásokat, koncerteket, gyermek- és ifjúsági műhelyeket készítenek/szerveznek.	
	2	♦ A fesztivál ideje alatt több mint 40 országból közel 4000 művész mutatkozik be különböző helyszíneken.	
	2	♦ Az eseményeket évente több mint 60 000 látogató tekinti meg/keresi fel.	
Összesen	8		

C) Rövidebb irányított szöveg alkotása

Műfaji és tartalmi megfelelés: 9 pont.

Nyelvezet: 8 pont.

Szerkezet: 3 pont.

Lásd ÉK 11–12. oldal!

2. FELADATLAP

Hallás utáni értés

A)

Minden idők legsúlyosabb hőhulláma tombol Indiában. Vannak olyan országrészek, ahol két hónapja nem ment negyven foka alá a hőmérséklet. Az indiai meteorológiai szolgálat százhuszonkét éves fennállása óta nem volt ilyenre példa. Szakértők szerint az elviselhetetlen forráság már egyértelműen a klímaváltozás hatása.

Negyvenkettő egész nyolc tized Celsius-fok. Ennyit mértek csütörtökön az indiai fővárosban, ám Delhi bizonyos részein a negyvennégy fokot is elérték a hőmérők higanyszálai. Az előrejelzések szerint még egy hetet kell várni, hogy újra negyven fok alá essen a hőmérséklet, ám akkor is csak harminchét–harmincnegyzok fokig. Vannak országrészek, ahol immár két hónapja nem mértek negyven foknál kevesebbet, de az indiai meteorológiai szolgálat adatai szerint az egész szubkontinensen súlyos a helyzet. A hőhullám több mint egymilliárd embert érint, vagyis a világ lakosságának egynegyed részét. Minden talpalatnyi árnyas területen emberek gyülekeznek. A limonádés standnál nagy a forgalom.

Csak súlyosbítja a helyzetet a Delhiben tomboló tűzvész. Negyedik napja lángol egy gigantikus szeméthegey a főváros északi részén. A tizenhét emelet magas, ötven futballpályányi hulladék még kedden kapott lánggra, és fullasztó füstfelhőt pöfög a városra. Delhi levegője már ezt megelőzően is a világ legszennyezettebbje volt, most azonban akár életveszélyes is lehet. Narendra Modi miniszterelnök figyelmeztetett, a napokban megsokszorozódhatnak az ehhez hasonló tüzesetek. Az extrém meleg időjárásnak hosszú távon is súlyos következményei lesznek. Épp márciusra esik a gabonaszem telítődési ideje, a soha nem tapasztalt hőség azonban a búza ráncosodását okozza, s akár felére is csökkenhet az idei termés. Szakértők szerint mindez nem is jöhetett volna rosszabbkor, az ukrán válság miatt ugyanis világszerte hiány van gabonából, az indiai készletek csökkenése az egész régió élelmiszerbiztonságát fenyegeti.

Súlyos következményei vannak a hőségnek Pakisztánban is. Az ország legnépesebb, Pandzsáb tartományában volt, ahol szerdán negyvennyolc fokot mértek. A hőség országszerte fennakadást okozott az áram- és vízellátásban. A muszlim országban ráadásul most van a ramadán, vagyis a böjti hónap, ezért sokan kerülnek kórházba a kiszáradástól és hőgutától. Bangladesben is rekord meleget mértek. A fővárosban, a húszmillió Dakkában napok óta harmincnégy–harmincöt fokos a hőség. Az emberek a Buriganga folyó partján gyülekeznek, és az árnyékokban keresnek menedéket.

(A hirado.hu nyomán. Letöltve: 2022.05.19-én.)

1. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1.	1	♦ I	
1.2.	1	♦ H	
1.3.	1	♦ H	
1.4.	1	♦ I	
1.5.	1	♦ I	
1.6.	1	♦ H	
1.7.	1	♦ I	
1.8.	1	♦ H	
Összesen	8		

B)

Okostelefon-méretű könyv automatából. A magyar költészet napján átadták a fővárosban a Poket-automatákat, amelyekből kortárs és klasszikus irodalmi műveket lehet vásárolni. Jelenleg hét budapesti helyszínen. A kínálat pedig néhány havonta cserélődik majd. Nagy Nóra riportja következik.

N. N.: Nem egy új gondolat volt ennek a zsebkönyv-automatának az ötlete. Mikor fogalmazódott meg, emlékszel erre a pillanatra? Vecsei H. Miklós színész, a Poket ötletgazdája.

V. H. M.: Igen, emlékszem a pillanatra. Három évvel ezelőtt volt. S épp azon gondolkoztam, hogy tömegközlekedést használók milyen rengetegen okostelefonoznak, és úgy valahogy elszürkül ettől az utazás, és hogy lehetne kicsit feldobni ezt. És eszembe jutott, hogy én tíz évvel ezelőtt mindig volt valami kis Lyra Mundi kiadás a zsebemben, vagy egy József Attila-kötet, és így utaztam a kettes vilin, fölnéztem a várra, a Lánchídra, a Dunára, a velem szemben ülőre, és úgy beugrott, hogy visszaeszméltem erre az érzésre, hogy ennek volt valami sokkal emberibb hangulata, és ezt az emberibb hangulatot próbáljuk most megteremteni ezzel az okostelefon-méretű tarka színű zsebkönyv-sorozattal.

N. N.: Öt könyvet lehet most megvásárolni az automatákból. Miért éppen azt az ötöt, ami bekerült végül ebbe a válogatásba? Ki döntött egyáltalán?

V. H. M.: Gresó Krisztián barátommal csináltuk ketten az irodalmi válogatást. Eddig összegyűlt vagy kétszáz cím. Az első ötlet minél szélesebb spektrumát próbáljuk meg elérni a budapesti tömegközlekedőknek. A következő címeknél pedig ajánlatokat fogunk tenni a közösségnek, pl. a Facebookon, ami kicsit paradox, de ők fognak tudni majd szavazni, hogy mi legyen a hatodik, hetedik és a következő címek.

N. N.: Azt mondta korábban, hogy részben ez olvasásnépszerűsítő program, de leginkább közösségteremtő program. Ugye furcsának tűnik első hangzásra. Az olvasásra leginkább úgy tekintünk, mint egy személyes, egy privát, igen, egy mint egy magánügy. Hogyan lesz ebből közösségi cselekvés?

V. H. M.: Alapvetően mi, a Sztalker Csoport színházcsinálók vagyunk, s az a misszió, hogy a mi generációnk, a mostani tizen-, huszonevesek húsz év múlva már ne egy szétszakadt ország képét mutassák. Ehhez viszont most el kell kezdenünk aktívan gyakorolni az egymásra figyelmet, az egymás igazságának, megértésének megpróbálását és elfogadását, és ehhez már most közösségeket kell építeni. A mi álmunk az, hogy ha fölszállok a négyes, hatosra, vagy valamilyen villamosra, buszra egy Pokettel a kezemben, és meglátom, hogy a másik is egy ilyen Poketet olvas, akkor egy pillanatra összenézhetünk, és tudjuk, hogy a másik is valahogy hasonlóan gondolkozik. Lehet, hogy van valami közös nevezőnk, ha más nem, az, hogy a magyar kultúrában élünk. Így lesz ebből valahogy közösségépítés, rengeteg kis részlete van, például lesz egy mozgóautomatánk, amivel majd járjuk a fesztiválokat, az országot. Megpróbálunk egészen kis zsákfalukba is eljutni, és ott felhívni az olvasás fontosságán túl a közösségépítés fontosságára is a figyelmet.

(A nava.hu nyomán. Letöltve: 2021.12. 3-án.)

1. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1.	1	♦ a magyar költészet napján	
1.2.	1	♦ néhány havonta	Vagy ugyanez másképpen.
1.3.	1	♦ színész	
1.4.	1	♦ három évvel ezelőtt	
1.5.	1	♦ várat, a Lánchidat, a Dunát	Bármelyik kettőért együtt jár az 1 pont.
1.6.	1	♦ okostelefon-méretűek	Vagy ugyanez másképpen.
1.7.	1	♦ ötből	
1.8.	1	♦ az irodalmi válogatásban	Vagy ugyanez másképpen.
1.9.	1	♦ a Facebookon	
1.10.	2	♦ az olvasásnépszerűsítés és a közösségteremtés	Vagy ugyanez másképpen. Egy-egy elem 1-1 pont.
1.11.	1	♦ fesztiválokra, országszerte, zsákfalvakba	Bármelyik kettőért együtt jár az 1 pont.
Összesen	12		

3. FELADATLAP

Hosszabb szöveg alkotása

A jelölt a dolgozatában a szempontoknak megfelelően megpróbálja elvégezni az alábbiakban leírtakat.

Pont	Megvizsgálja a főszereplő válsághelyzetét: 3 pont (ismeret és megértés).
0	Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a helyzetet.
1	Felszínesen vizsgálja meg a helyzetet.
2	Megfelelően, de kevésbé árnyaltan vizsgálja meg a helyzetet.
3	Jól, teljességre törekedve vizsgálja meg a helyzetet.

A Tövismozaik című regény középpontjában a negyvenes éveiben járó főszereplő másfél évtizeddel korábbi szerelmi és egzisztenciális válsága áll, amelynek során kiúttalannak tűnő helyzetbe került: felmondott a munkahelyén, kiszerezett a férjéből, majd reménytelen, viszonzatlan szerelemre lobbant egy festőművész iránt. Ezen események miatt teljesen lefogyott, magányba vonult, elzárkózott a környezetétől. A helyzet végül arra kényszerítette, hogy szembesüljön önmagával és hibás döntéseinek a következményeivel. Minderre az alkotásban lelt gyógyírt: önmaga elől menekülve hozzáfogott a *Tövismozaik* című mű készítéséhez, amelynek megformázása közben elindult benne a szakítás feldolgozásának fájdalmas, hosszú folyamata. Ezzel egyidőben veszítette el az édesanyját is, akivel a kapcsolatát a *Gyász* című műalkotás segítségével értékelte újra.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtettséggel arányosan adható meg.

Pont	Megvizsgálja a válsághelyzetet kiváltó okokat: 3 pont (ismeret és megértés).
0	Nem, illetve rosszul vizsgálja meg az okokat.
1	Felszínesen vizsgálja meg az okokat.
2	Megfelelően, de kevésbé árnyaltan vizsgálja meg az okokat.
3	Jól, teljességre törekedve vizsgálja meg az okokat.

A főszereplő válsághelyzetét kiváltó okok egyrészt a családi háttérben, másrészt a döntéseiben keresendők. Gyerekként és fiatal felnőttként állandóan alkalmazkodásra és konfliktuskerülésre törekedett az élet különböző területein: a családjában, a munkavállalásában, a férjhezmenetelében, eközben teljesen elnyomta saját vágyait és céljait. Ez leginkább a gyógyszer- és alkoholfüggő, érzelmileg labilis anya mellett való nevelkedésével magyarázható. Az alkalmazkodás következtében idővel fellázadt az énje, az elnyomott vágyai újabb döntések meghozására készítették. Mivel a munkahelyén a körülmények ellehetetlenítették a művészi kibontakozását, felmondott. Zoltánnal, az első férjével ugyan látszólag boldog házasságban élt, de be kellett látnia, hogy a kapcsolatuk nem teszi boldoggá, ezért szakított vele. Még a házassága alatt beleszeretett Jánosba, aki azonban nem kívánt vele komolyabb kapcsolatot kialakítani, így a főszereplőnek a viszonzatlan szerelem okozta fájdalommal is szembesülnie kellett.

Vagy ugyanez másképpen. A pontszám a kifejtettséggel arányosan adható meg.

Pont	Megfogalmazza, hogyan volt Niki a főszereplő segítségére a nehéz helyzetben: 3 pont (ismeret és megértés).
0	Nem, illetve rosszul vizsgálja meg Niki szerepét.
1	Felszínesen vizsgálja meg Niki szerepét.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően vizsgálja meg Niki szerepét.
3	Jól, teljességre törekedve vizsgálja meg Niki szerepét.

A főszereplő legjobb barátnője és bizalmasa az életvidám Niki volt, aki ugyan jellemében merőben különbözött tőle, mégis az életük meghatározó pillanataiban támogatni tudták egymást. Niki volt az, aki a váratlan felbukkanásaival, életkedvével és pozitív kisugárzásával egy-két pillanatra ki tudta zökkenteni a fájdalmából. Így volt ez a főszereplő válsághelyzetében is, amikor magányba vonulva teljesen belemerült az alkotás folyamatába. A tövisből készült torzóját is Niki látta meg elsőként, majd

felhívta galériatulajdonos-barátját, Nándort, akinek a saját alkotása helyett a *Tövismozaikot* ajánlotta be a néhány nap múlva megrendezendő kiállításra. A főszereplő rettegve és szorongva érkezett a megnyitóra, ahol Niki biztonságot nyújtó társaságára vágyott, de ő csak a rendezvény közepén toppant be, és akkor is a saját pillanatnyi problémájával foglalkozott. Idővel viszont ismét oda tudott rá figyelni, és megfelelő tanácsokkal látta el őt Jánossal kapcsolatban.

Vagy más megfelelő. A pontszám a kifejtettséggel arányosan adható meg.

Pont	Kifejti véleményét az állítás igazságtartalmával kapcsolatban: 3 pont (szintézis és értékelés).
0	Nem fejt ki a véleményét.
1	Felszínesen fejt ki a véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejt ki a véleményét.
3	Jól, meggyőzően fejt ki a véleményét.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet a megfogalmazottakkal. A pontszám a kifejtettséggel arányosan adható meg.

Szerkezet: 3 pont (lásd ÉK 14. oldal)

Nyelvezet: 10 pont (lásd ÉK 14. oldal)